

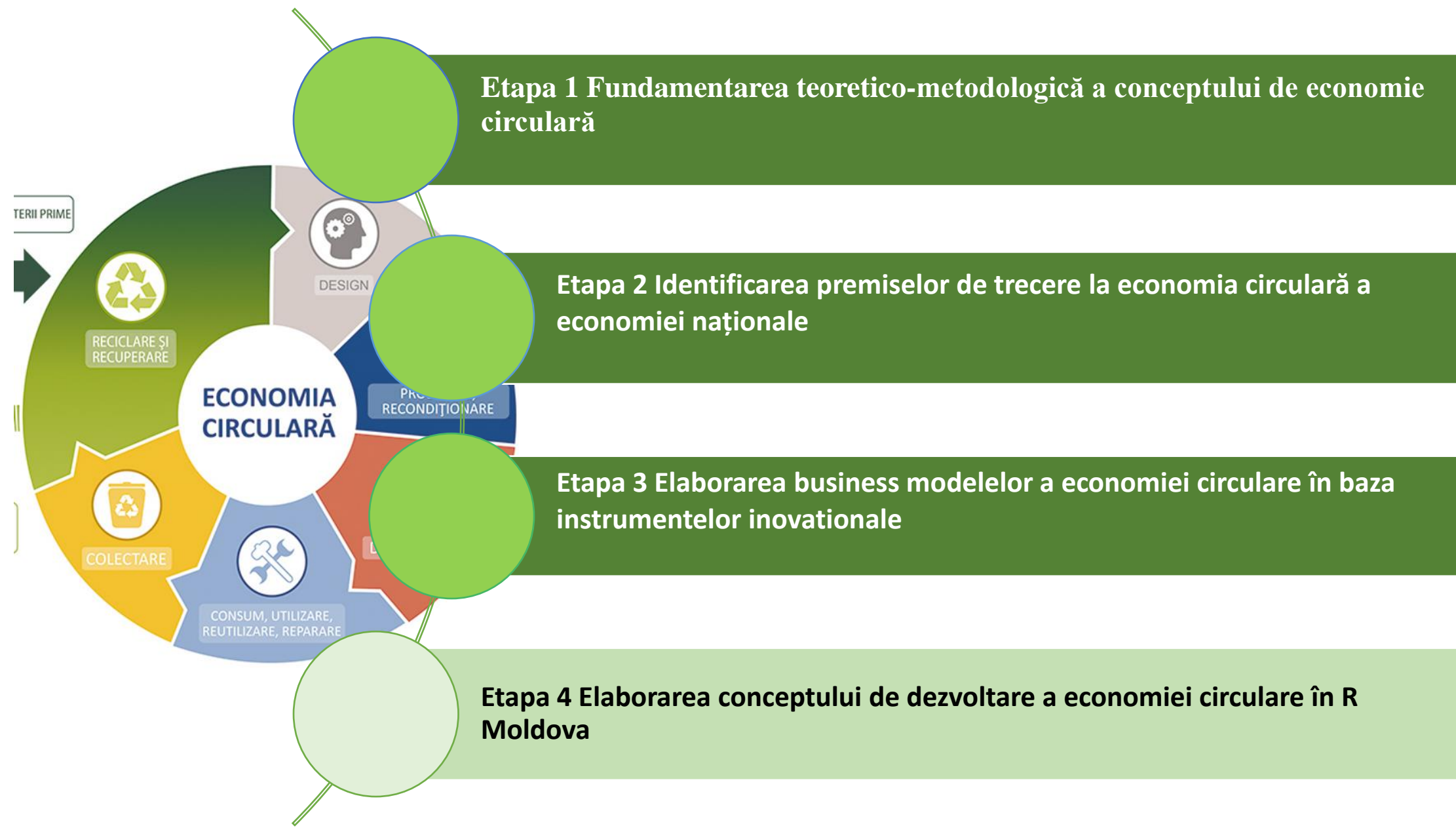

Motto-ul proiectului: Spre Uniunea Europeană cu o economie circulară!

Proiectul DEZVOLTAREA MECANISMULUI DE FORMARE A ECONOMIEI CIRCULARE ÎN REPUBLICA MOLDOVA Cifrul Proiectului 20.80009.0807.22

**Echipa de cercetători
secția Cercetări Financiare și Monetare
în parteneriat cu UTM, FIEB**

Perciun Rodica,
dr. hab., prof. univ. int., INCE
Director de proiect

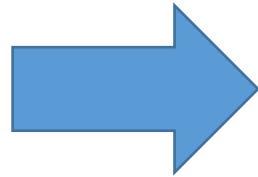

Scopul etapei 2023

Elaborarea conceptului de dezvoltare a economiei circulare în R. Moldova.

Obiectivele etapei 2023

- Analiza stadiului actual al economiei circulare în R. Moldova
- Elaborarea recomandărilor privind conceptul de dezvoltare a economiei circulare în R. Moldova

Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei 2023

1. Prezentare generală a situației macroeconomice
2. Analiza sectoarelor economice prin prisma indicatorilor circularității
3. Analiza Bunurilor de consum prin prisma indicatorilor circularității
4. Performanța RM la indicatorii de mediu
5. Analiza politicilor și legislația actuală din RM relevante pentru EC
6. Structura actuală de guvernare
7. Identificarea problemelor sectoriale în urma analizei efectuate
8. Identificarea direcțiilor prioritare pentru economia circulară
9. Argumentarea necesității trecerii la economia circulară
10. Elaborarea recomandărilor privind conceptul de economie circulară.
11. Publicații științifice publicate – 15
12. Rapoarte la conferințe internaționale, mese rotunde, simpozioane, alte manifestări științifice – 25
13. Participări la conferințe, webinare, mese rotunde – 35
14. Lansare de carte ABC reciclării, în parteneriat cu Asociația Scăpărici, februarie, 2023
15. Organizarea Mesei Rotunde Utilizarea produselor de plastic în Republica Moldova, februarie 2023
16. Organizarea Secțiunii Economie circulară în cadrul Conferinței UCCM în parteneriat, iunie 2023
17. Organizarea Secțiunii Economie circulară în cadrul Conferinței INCE, octombrie 2023
18. Organizarea Secțiunii Economie circulară în cadrul Conferinței UTM, noiembrie 2023
19. Campanii de informare și conștientizare

Analiza stadiului actual al economiei circulare a inclus următoarele studii:

- Analiza sectoarelor economice prin prisma indicatorilor circularității (agricultură și silvicultură, construcții, comerțul interior de bunuri și servicii, turism, etc.)
- Analiza bunurilor de consum prin prisma indicatorilor circularității (produse alimentare, echipamente electrice și produse electronice, mobilier, energie produsă pentru a fi livrată, etc.)
- Analiza performanței R. Moldova la indicatorii de mediu.
- Analiza sectorială a managementului deșeurilor.
- Analiza principalelor politici și acte normative relevante economiei circulare.

Constatări generale

- În prezent, economia Republicii Moldova se confruntă cu diverse provocări. Modelul economic actual este linear, bazat pe extragerea intensivă a resurselor primare, producția în masă și consumul excesiv, și generând cantități semnificative de deșeuri.
- Deși Republica Moldova a înregistrat anumite progrese în reglementarea domeniului gestionării deșeurilor, economia țării nu a reușit încă să se decupleze de generarea de deșeuri. În plus, gestionarea deșeurilor în Republica Moldova rămâne în mare măsură în urma tendințelor europene, deoarece depozitarea deșeurilor, inclusiv depozitarea ilegală, continuă să fie principala formă de gestionare.
- Republica Moldova are un potențial semnificativ de îmbunătățire în toate aspectele economiei circulare, inclusiv eficiența utilizării resurselor naturale și a materialelor secundare în producție, prevenirea generării deșeurilor și îmbunătățirea gestionării acestora.

Studiu empiric privind nivelul de utilizare a produselor din plastic (inclusiv cele de unică folosință) și generarea de deșuri din plastic în Republica Moldova

SCOPUL

de a investiga empiric nivelul de utilizare a produselor din plastic (inclusiv cele de unică folosință) și generarea de deșuri din plastic, inclusiv determinarea comportamentului consumatorului, dar și de a verifica practica de consolidare și aplicare a cadrului legislativ de către autoritățile de reglementare și alte părți interesate.

Sondajul efectuat a conturat un tablou de sinteză privind utilizarea produselor din plastic și a ambalajelor din plastic (inclusiv de unică folosință), precum și perceperea subiecților vis-a-vis de legislația actuală în domeniul deșeurilor și a produselor din plastic, și a creat reflectarea societății la provocările de politică publică privind deșeurile de plastic, care vor fi abordate în viitorul apropiat în legislația națională.

Grupe ținte	Număr participanți
1. Primăriile orașelor, centre raionale;	26
2. Producători (importatori) de produse în ambalaje din plastic și producători (importatori) de produse din plastic;	21
3. Antreprenori care prestează servicii, în principal în domeniul alimentației;	22
4. Entități autorizate în gestionarea deșeurilor;	4
5. Comunitatea civilă, asociații, organizații non-profit.	14
6. Consumatorii finali (persoane fizice)	527

Studiu empiric Cooperativele și economia circulară

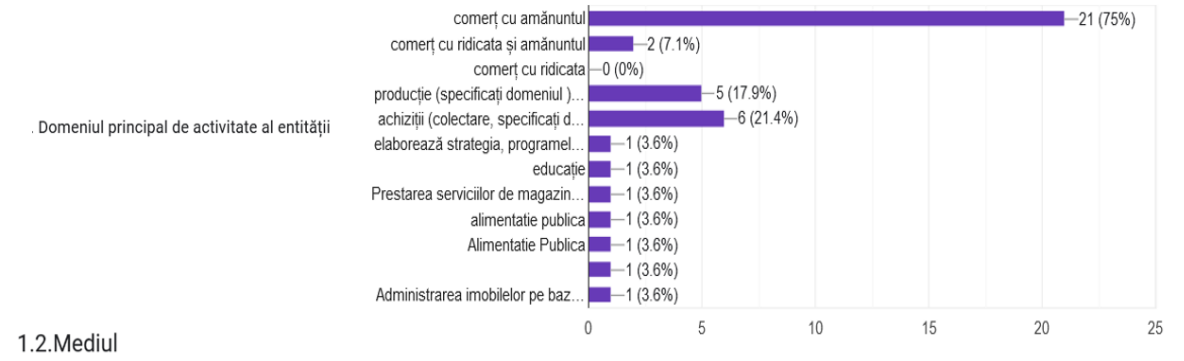
SCOPUL studiului a fost de a identifica perceperea și gradul de cunoaștere a cooperativelor din R.Moldova privind modelele de afaceri circulare, identificarea posibilităților de a implementa aceste modele la nivel de cooperative.

La studiu au participat 28 de cooperative.

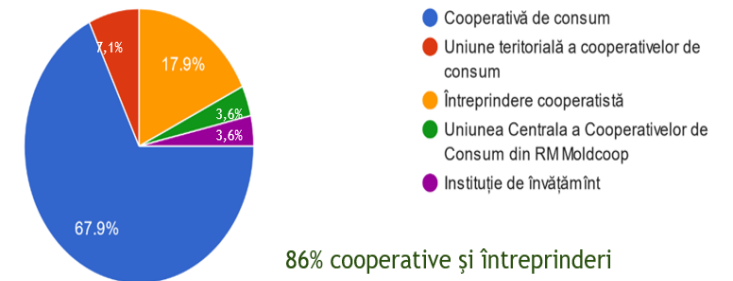
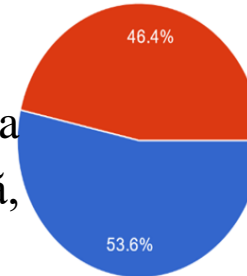
Principalele constatări:

- Circa 46% din cooperativele respondente consideră că economia circulară ar ajuta la reducerea materiei prime într-o oarecare măsură, iar 42% - într-o mare măsură.
- 79% din respondenți nu asigură colectarea separată a deșeurilor.
- 89% din respondenți nu asigură tratarea/reciclarea deșeurilor colectate în cooperativele sale sau în întreprinderile din cadrul acestora.
- 75% de respondenți nu cunosc ce modele de business sunt aplicabile într-o economie circulară și care s-ar potrivi mai bine cooperativei/întreprinderii acestora, în schimb se dorește această implementare având la bază următoarele motive.

I. Profilul Cooperativelor de consum din Republica Moldova

1.2. Mediul

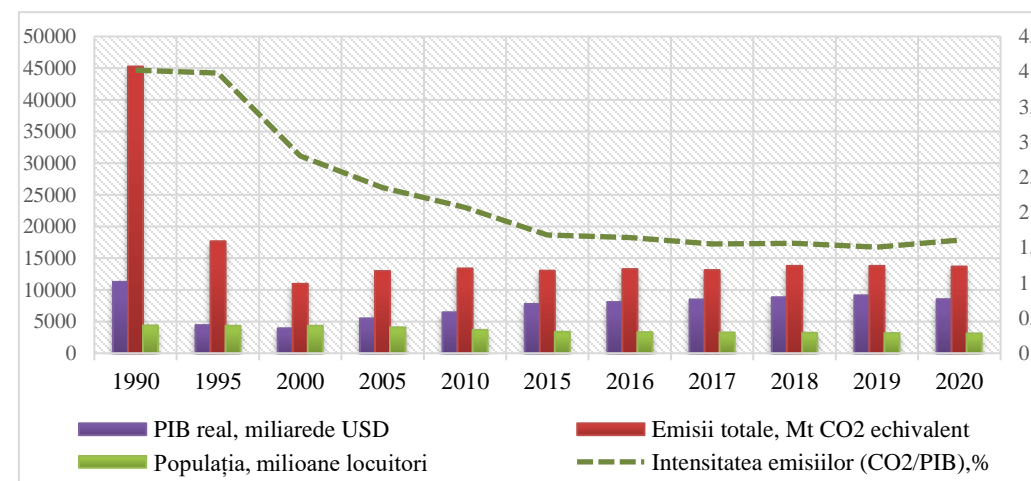
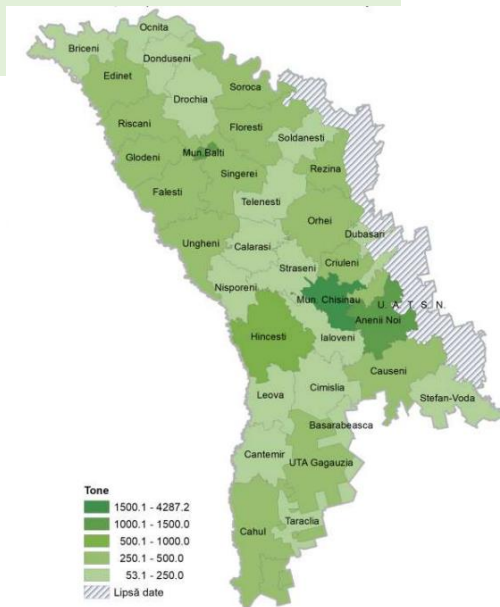
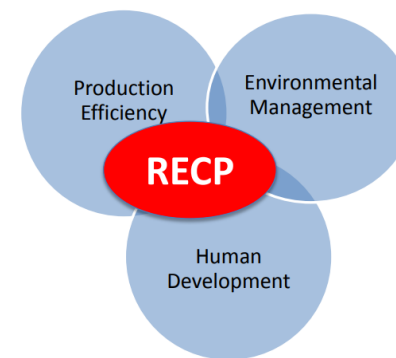
86% cooperative și întreprinderi

Studiu privind performanța Republicii Moldova la indicatorii de mediu: protecția aerului, starea și tendința calității aerului în Republica Moldova

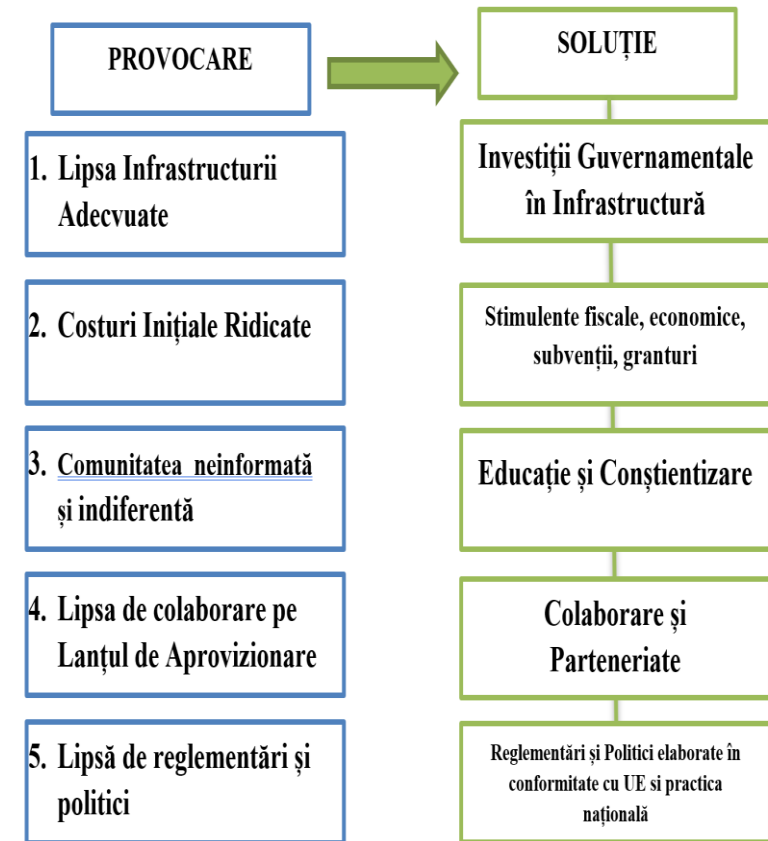
Acest studiu vine cu analiza detaliată a calității aerului din Republica Moldova în perioada 1990-2020 prin implementarea instrumentelor de economie circulară (RECP). În cadrul studiului s-a realizat următoarele sarcini:

- ✓ Cadrul de politici privind protecția aerului;
- ✓ Tendințele emisiilor de gaze cu efect de seră la nivel național, analiza pe sectoare;
- ✓ Analiza impactului schimbărilor climatice și vulnerabilitățile în Republica Moldova;
- ✓ Implementarea indicatorului Eficientizarea Resurselor și Producere mai Pură (RECP) – instrument verde pentru întreprinderile din Republica Moldova.
- ✓ Analiza SWOT.

Studiu teoretic Conceptul economiei circulare în Republica Moldova, care a inclus analiza circularității în economie și indicatorii de circularitate pentru principalele sectoare economice

- A fost dezvoltat conceptul economiei circulare sectorial.
- Au fost propuse mai multe seturi de indicatori de circularitate, cum ar fi indicatorii globali de evaluare a circularității la nivel de companie, Indicatorii relevanți în evaluarea circularității la nivel de materiale și produs, sector.
- A fost efectuată descrierea a mai multor instrumente de monitorizare a circularității - Contul fluxurilor materiale economie - mediu (WE-MFA Wide - Economy Material Flows Account), care îmbunătățește înțelegerea bazei materiale a economiei și poate ajuta la identificarea utilizărilor ineficiente a resurselor naturale urmărind fluxurile de materiale pe tot parcursul ciclului de viață al produselor, de la extracție și producție până la utilizare, gestionare a deșeurilor și reciclare.
- A fost analizată și propusă formula de calcul al indicelui de circularitate.
- Au fost arătate exemple de succes în optimizarea gestionării materiilor prime și a deșeurilor.
- Au fost stipulate principalele provocări pentru gestionarea durabilă a resurselor și reducerea impactului asupra mediului.
- Au fost propuse soluții care pot ajuta la depășirea acestor provocări și la promovarea cu succes a economiei circulare, la nivel micro și macroeconomic.

Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice

Capitol în monografie internațională – 2

Articole în reviste științifice

în reviste din străinătate recunoscute – 2

în reviste din Registrul Național al revistelor de profil, cu indicarea categoriei

categoria B – 3

Articole

în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)– 8

în lucrările conferințelor științifice internaționale (R. Moldova) – 11

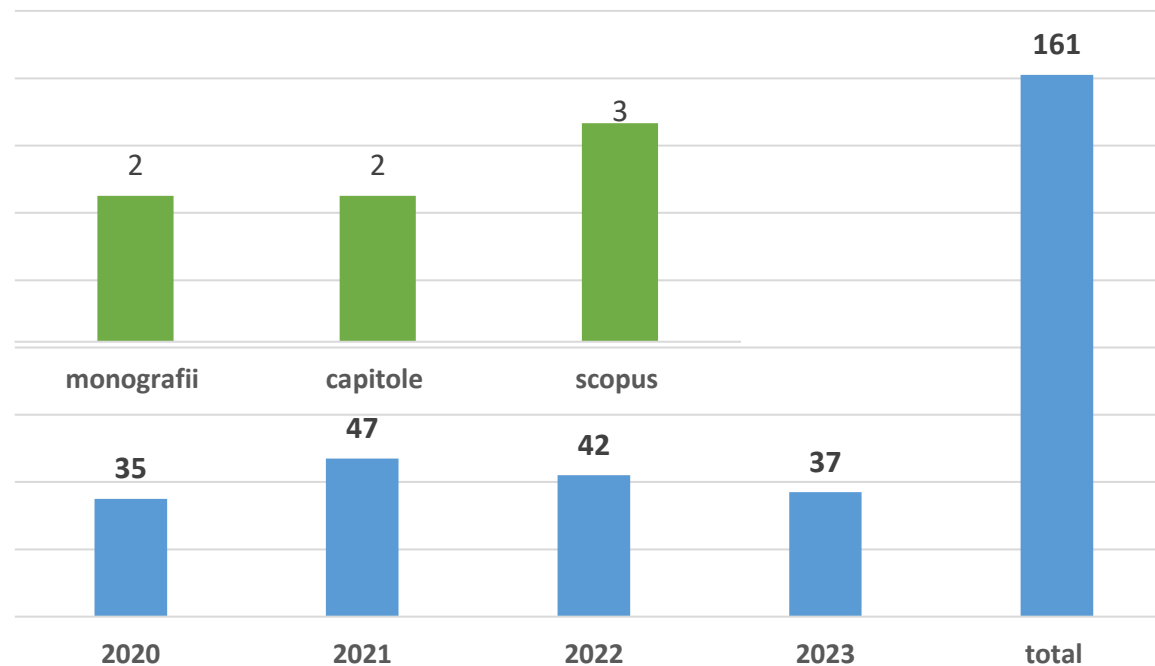
Teze în culegeri științifice în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare) - 4

Materiale la saloanele de invenții - 5

Alte publicații - 2

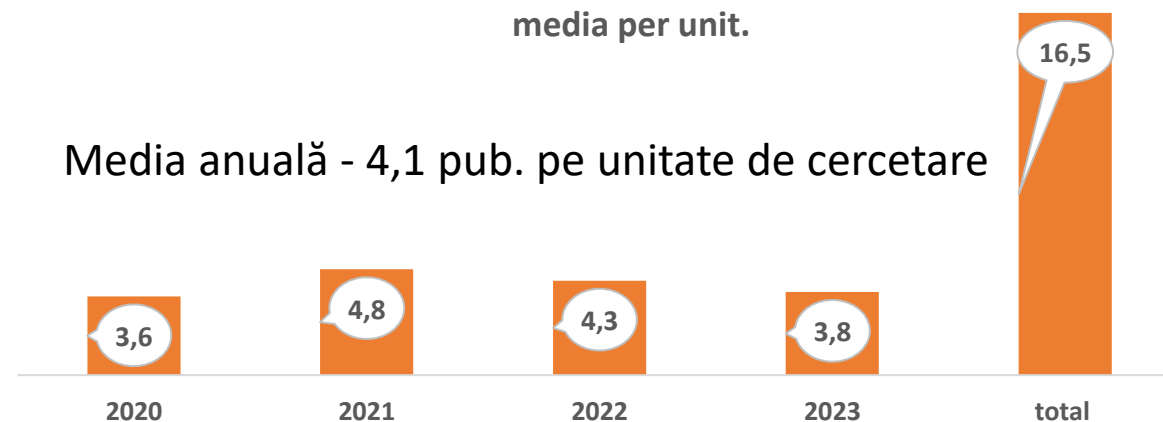
Total - 37

publicatii, unit.

media per unit.

Media anuală - 4,1 pub. pe unitate de cercetare

Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de prezentări la foruri științifice

46 de participări la diverse evenimente, inclusiv cu **41 rapoarte, prezentări** (la conferințe științifice internaționale (peste hotare) – 13, conferințe științifice internaționale (Republica Moldova) – 15, manifestări naționale – 10), **din care 4 rapoarte au fost susținute în plenară:**

1. IORDACHI, V. ȘAVGA L Innovation and sustainability: the contribution of cooperatives to the circular economy., Conferința științifico-practică internațională „Dezvoltare economică și cercetare”, (UCCM parteneriat cu INCE), 21 – 23 iunie 2023
2. GRIBINCEA C. Rethinking tourism: the imperative to shift to a circular economy, 35th Annual International Conference for Young Scientists and Students ‘Transformation of economic systems and institutions in the new geostrategic realities’, Alfred Nobil University, Ukraine, Noiembrie 26-27, 2023.
3. TIMOFEI O, Tranziția spre o economie circulară: implicarea consumatorilor RM în promovarea unui consum durabil, Ediția a 6-ea a Conferinței științifice Internaționale, Promovarea valorilor social-economice în contextul integrării europene, organizată de USEM în parteneriat cu Universitatea Danubius din Galați, Universitatea Transilvania din Brașov, Universitatea Petre Andrei din Iași, Academia de business INFOR ELEA, Universitatea de business din Baku, Universitatea Economică din Bydgoskie. 01.12.2023
4. PERCIUN R. Circular economy and recovery of plastic waste through recycling in the Republic of Moldova, Economic Growth in the conditions of globalization Conference, 12-13.10.2023

University of European Studies of Moldova
 Petre Andrei University of Iasi
 Transilvania University
 INFOR ELEA Smart Business Academy
 DANUBIUS University of Galati
 Baku Business University
 WSG University in Bydgoszcz

CERTIFICATE of participation

Is offered to TIMOFEI Olga
 for participation in the
International Scientific Conference

**Promotion of social and economic values
 in the context of european integration**

December 1 - 2, 2023

Nr. 0009/12/2023/CSI

Rector of USEM

Trade Co-operative University of Moldova

CERTIFICATE

This certificate is awarded to
Cristina Ungur

in the recognition of her participation at the
International Scientific-Professional Conference
„ECONOMIC DEVELOPMENT AND RESEARCH”

Prof., PhD Larisa Savga
 Rector
 Conference Chair

УНІВЕРСИТЕТ
 ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ

ALFRED NOBEL
 UNIVERSITY

Department of the Global Economics

*To Dr. Corina Gribincea
 Senior Scientific Researcher,
 National Institute
 for Economic Research
 (NIER) (Moldova)*

Dear Dr. Corina Gribincea,

We invite you to take part in the 34th Annual International Conference for Young Scientists and Students ‘Transformation of economic systems and institutions in the new geostrategic realities’, which will take place on April 24-25, 2025.

An informational message about the conference can be found in the attached file. We will be glad to take your presentation at the plenary discussion of the conference.

Best regards,
 Head of the Department
 of Global Economics
 Prof. Anatolii Zadoia

CERTIFICATE

OF PARTICIPATION

Corina Gribincea

Has attended the webinar on

Sheltering from harm: Assessing the safeguarding needs of persons with disabilities in Poland, Romania and Moldova

on the Safeguarding Resource and Support Hub Eastern Europe
 27th February, 2023

MINISTRY OF EDUCATION
 AND SCIENCE OF UKRAINE

ALFRED NOBEL
 UNIVERSITY

Certificate of Participation

№ 434-557-3-2023-34-39

Corina Gribincea

has published a paper at
 the 34th International Conference for Young Scientists and Students
 ‘Transformation of economic systems and institutions in the new
 geostrategic realities’.

0,6 ECTS

April 24-25, 2023

ANATOLII ZADOIA

HEAD OF THE
 ORGANISATION COMMITTEE

SERHII KHOLOD

RECTOR

CERTIFICATE OF PARTICIPATION

THIS IS TO CERTIFY THAT

Gribincea Corina

has successfully completed the 1-DAY TRAINING
PRODUCTION INTO GENDER IN HUMANITARIAN ACTION
 delivered by the Gender Task Force in Moldova on 14 February 2023.

Galit Wolfensohn

UN Women
 Gender in Humanitarian
 Action Consultant

DStojanoska
 Dominika Stojanoska

UN Women Moldova
 Country Representative

DIPLOMA

Viorica POPA PhD. Sc. Res. Coord.

Has participated, in December 14 - 15th 2022, at the International Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges, 11th Edition „Humanity is reshaping itself. Let's think beyond the Present”, organized by the "ARTIFEX" University of Bucharest.

President of the "ARTIFEX" University of Bucharest
Prof. Cristian Barbu PhD.

In partnership with

CERTIFICATE

This certificate is awarded to
Viorica Popa

in the recognition of her participation at the 17th International Scientific-Professional Conference on ECONOMIC DEVELOPMENT AND RESEARCH

Prof., PhD Larisa Şavga
Rector
Conference Chair

Moldova, Chisinau

IPAPS "N. Dimo"
Moldova

Institutul de Pedologie,
Agrochimie și Protecție a Solului
Nicolae Dimo

LoA „Colectarea indicatorilor NDT: Utilizarea terenului/acoperirea terenului, potențialul de productivitate a terenului și stocurile de carbon din sol”

24 Mai 2023

Proiectul, „Crearea unui mediu favorabil de politici pentru managementul integrat al resurselor naturale și implementarea unei abordări integrate pentru a atinge neutralitatea degradării terenurilor în Moldova” (GCP/MOL/006/GFF)”.
Prezentat de: Dr. Leonid Popov, Director
Cu suport: Elena Hristev, Expert GIS, FAO

Participants list (15): Viorica Popa, INCE; Nicoleta Golov...; Leonid Popov - IPAPS N. Dimo; Cerbari Valerian profesor; Mihail Ojog; Iurii Rozloga; Liliana Spito; Mihail Ciobanu; Mihail Ojog; Moldova, Boris Boincean; Primăria Biești; Republic of Moldova/Mihail Grigo...; Tatiana David IPAPS „N. Dimo”.

S-a participat la 2 expoziții de invenții. Am obținut 5 distincții:

1. **Medalia de aur** pentru Dezvoltarea mecanismului de formare a economiei circular e în Republica Moldova, Expoziția Internațională Specializată „INFOINVENT 2023” din 23 noiembrie 2023, AGEPI
2. **Medalia de bronz** pentru monografia Management strategic al instituțiilor de micorfinanțare în contextul dezvoltării durabile, Expoziția Internațională Specializată „INFOINVENT 2023” din 23 noiembrie 2023, AGEPI
3. **Medalia de bronz** pentru Rezultatele proiectului Dezvoltarea mecanismului de formare a economiei circulare în Republica Moldova, International Exhibition of Innovation and Technology Transfer „EXCELLENT IDEA-2023”, 19-21 septembrie 2023
4. **Diplomă de excelență** pentru monografia Management strategic al instituțiilor de micorfinanțare în contextul dezvoltării durabile, International Exhibition of Innovation and Technology Transfer „EXCELLENT IDEA-2023”, 19-21 septembrie 2023
5. **Diploma de excelență** pentru Ghidul Modele de afaceri circulare, International Exhibition of Innovation and Technology Transfer „EXCELLENT IDEA-2023”, 19-21 septembrie 2023

S-a participat la 5 cursuri de perfecționare și de recalificare a specialiștilor în domeniu

1. POPA V. Participare in cadrul seminarului de prezentare a rezultatelor Proiectului: „Permiterea unui mediu politic pentru managementul integrat al resurselor naturale și implementarea unei abordări integrate pentru atingerea neutralității terenurilor la degradare în Moldova” (GCP/MOL/006/GFF)”. 29-05-2023 ora 13:00.
2. POPA V. Participare în cadrul Seminarul de finalizare a activității grupului tematic de lucru 2 „Atenuarea emisiilor de GES, sisteme domestice de monitoring, raportare și verificare” și raportarea rezultatelor obținute și incluse în Comunicarea Națională Cinci a Republicii Moldova către CONUSC.- 24 mai 2023, ora 9:00 în incinta Hotelului Grand Hotel (str. Alessandro Bernardazzi 38, mun. Chișinău).
3. POPA V. Participare în cadrul Seminarul de finalizare a proiectului și raportarea rezultatelor obținute și incluse în Comunicarea Națională Cinci a Republicii Moldova către CONUSC. 26 mai 2023, ora 9:00 în incinta Hotelului Leogrand Hotel.
4. POPA V. Webinar Parcurile Eco-Industriale (EIP) în regiunea Parteneriatului Estic: rezultate ale evaluărilor de prefezabilitate și recomandări viitoare, 16 martie 2023, între orele 10:00 și 13:00.
5. TIMOFEI O. 7th NTNU European Conference – “The Future Guiding the Present” - Bruxelles 9th February 2023, online

Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în proiect în mass-media

Emisiuni radio/TV de popularizare a științei

1. Perciun Rodica Emisiunea conducă de dna Veronica Scorpan Compania Teleradio Moldova, 8 iunie 2023, ora 15-30, politici publice privind economia circulară.
2. Perciun Rodica, Conferință de presă, 6 iunie 2023. Prezentarea rezultatelor studiului privind situația plasticului în Republica Moldova
3. Popa Viorica. Radio ora 10:00, EMISIUNEA: 29 11 23 SpațiulPublic Discutăm - Economia Republicii Moldova, evoluția principalilor indicatori în 2023.
4. Iordachi Victoria, Emisiunea Verde Play, Despre economia circulară alături de [Victoria Iordachi https://fb.watch/pauS4I0H3o/](https://fb.watch/pauS4I0H3o/)
5. Iordachi Victoria Emisiunea „TeleMatinal”, la TVR Moldova, LANSAREA CĂRȚII „ABC-UL RECICLĂRII. GHID PENTRU PICI”, <https://fb.watch/iy3qViuOW4/>

➤ Articole de popularizare a științei

1. Iordachi Victoria Revista online diez.md, Este posibilă creșterea economiei circulare în Moldova de la 10 % la 100 %?
2. Interviu cu Victoria Iordachi, Iordachi Victoria Revista AveTerra nr 3 (343) Misiunea omului mic este de a ajuta pământul mare,
3. Iordachi Victoria Revista Univers pedagogic Pro, nr 14 (850), din 6 aprilie 2023, Misiunea omului mic este de a ajuta pământul mare.

În recentul interviu acordat de doamna Victoria Iordachi, doctor conferențiar la INCE, a fost din nou accentuat imperativul schimbării paradigmelor în ceea ce privește producția și consumul și necesitatea tranziției către un model circular, subliniind responsabilitatea noastră colectivă față de schimbările climatice și problemele de mediu.

Îndemnăm cetățenii să nu rămână indiferenți în fața acestor provocări urgente. Fiecare dintre noi are datoria să adopte practici responsa... [Vezi mai mult](#)

FACEBOOK Pagina proiectului Studii și cercetări privind economia circulară în Republica Moldova
[econ.circulara.md.](https://www.facebook.com/econ.circulara.md/) Educație <https://www.facebook.com/econ.circulara.md/> și

The image shows a Facebook profile page for a project focused on circular economy research in Moldova. The profile picture is a green recycling symbol with a globe in the center. The cover photo is a lush green landscape with trees and a path. The page title is 'Studii și cercetări privind economia circulară în Republica Moldova', with 391 likes and 422 followers. The navigation menu includes 'Postări', 'Despre', 'Menționări', 'Urmăritori', 'Fotografii', 'Clipuri video', and 'Mai multe'. The 'Prezentare' section contains the text 'PROGRAM DE STAT 20.80009.0807.22 Dezvoltarea mecanismului de formare a economiei circulare în RM.' and lists the page type as 'Educație', the address as 'Ion Creangă, 45, Chisinau, Moldova', and the website as 'inced.md'. The 'Postări' section shows a post from January 1st at 02:04 with the text 'La mulți ani cu o planetă mai verde și sănătoasă! Să ne bucurăm de un viitor sustenabil, plin de fericire și prosperitate pentru toți!' and a small illustration of a sustainable city.

Studii și cercetări privind economia circulară în Republica Moldova
391 aprecieri • 422 urmăritori

Îți place
Mesaj
Caută

Postări Despre Menționări Urmăritori Fotografii Clipuri video Mai multe

Prezentare

PROGRAM DE STAT 20.80009.0807.22
Dezvoltarea mecanismului de formare a economiei circulare în RM.

Pagină · Educație
Ion Creangă, 45, Chisinau, Moldova
inced.md

Postări Filtre

Studii și cercetări privind economia circulară în Republica Moldova
1 ianuarie la 02:04 · 🌐

La mulți ani cu o planetă mai verde și sănătoasă! Să ne bucurăm de un viitor sustenabil, plin de fericire și prosperitate pentru toți! 🌱

Colaborare la nivel național și internațional în cadrul implementării proiectului

1. **Universitatea din Pitești „Constantin Brâncoveanu** - organizarea Conferinței Științifice Internaționale „Accounting and finance – the global languages in business”, 21 aprilie 2023
2. **Institutul pentru Cercetare în Economie Circulară și Mediu „Ernest Lupan ” (IRCEM)** – elaborarea cererii de proiect bilateral.
3. **EU4Environment Stakeholders Group** – participare în grupul de lucru.
4. **UTM.** Organizarea conferinței. colaborare pe linie de proiect PS.
5. **Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova.** Organizarea conferinței, elaborarea lucrărilor științifice
6. **Ministerul Mediului** – participare în grup de lucru (conform Ordinului ministerului nr. 94 din 10 noiembrie 2022 Cu privire la instituirea grupului de lucru privind aplicarea prevederilor stabilite în Regulamentul privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisare pentru localitățile urbane și rurale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 950/2013)
7. **Colaborare cu Asociația pentru Reciclarea Deșeurilor MoldRec.** Schimb de informații, suport informațional, expertiză, participări în sondaje
8. **ONG Promediu.** Schimb de informații, suport informațional, expertiză, participări în sondaje, organizare de evenimente.
9. **LT Orizont, filiala Buiucani** – organizare de campanii informative privind economia circulară
10. **Centru de dezvoltare timpurie Scăpărici** – organizarea lansării de carte, campanii informative

Au fost organizate 8 evenimente:

Conferința științifico-practică internațională, "Dezvoltare economică și cercetare", ediția a 2-a, organizată de UCCM în parteneriat cu INCE, 21-23 iunie 2023, secțiunea 3 ECONOMIA CIRCULARĂ ȘI COOPERATIVELE – CONTRIBUȚIE ÎN DEZVOLTAREA SOCIOECONOMICĂ ECHILIBRATĂ.

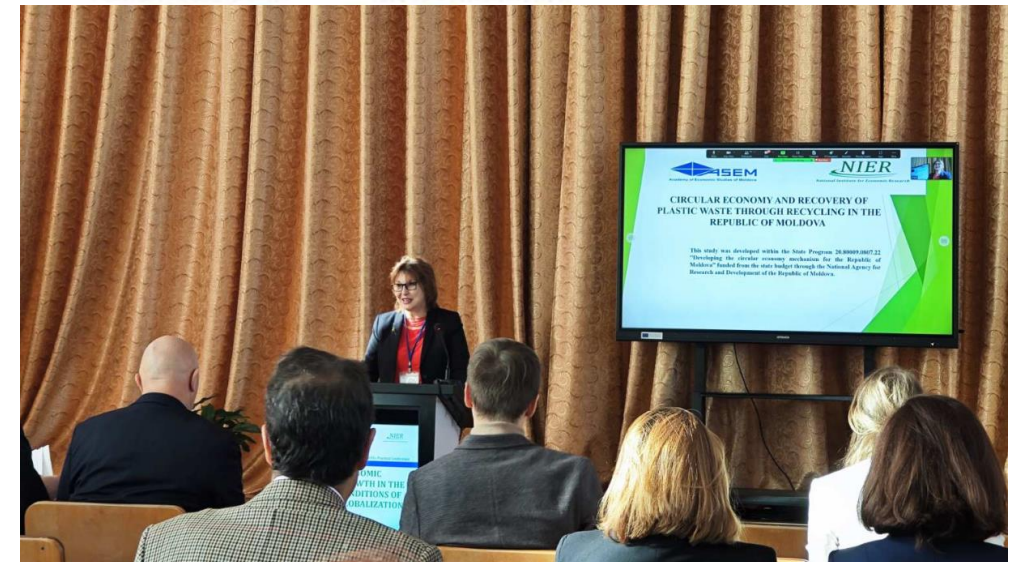
https://conference2023.uccm.md/images/2023/Culegerea_2023_Conferinta_UCCM.pdf

Conferența "Economic growth in the conditions of globalization", XVII-th edition, INCE al ASEM, 12-13 octombrie 2023, secțiunea 3: CIRCULAR ECONOMY, DIGITIZATION AND FINANCES, <https://ince.md/ro/noutci-i-evenimente/noutati/1514-the-programme-of-the-international-scientific-practical-conference-economic-growth-in-the-conditions-of-globalization.html>

ORGANIZATOR

PARTENERI

Conferința economică internațională **COMPETITIVENESS AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT**, ediția 5, organizată de UTM în parteneriat cu INCE, 2-3 noiembrie 2023,

<https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Culegerea-articole-Conferinta-FIEB-2-3-Nov-2023.pdf>

Masa Rotundă ”Evaluarea gradului de utilizare a produselor din plastic, inclusiv cele de unică folosință, și generarea de deșeuri din plastic în Republica Moldova”, 23.02.2023 organizată de Asociația Experților Pro-Mediu, în cadrul proiectului „Reducerea impactului asupra mediului cauzat de deșeurile din plastic în zonele de frontieră din Moldova” în parteneriat cu Institutul Național de Cercetări Economice din cadrul Academiei de Studii Economice, în cadrul Proiectului Program de Stat 20.80009.0807.22 Dezvoltarea mecanismului de formare a economiei circulare în Republica Moldova. <https://ince.md/ro/noutci-i-evenimente/noutati/1485-masa-rotund-evaluarea-gradului-de-utilizare-a-produselor-din-plastic-inclusiv-cele-de-unic-folosinc-i-generarea-de-deeuri-din-plastic-n-republica-moldova.html>, <https://www.facebook.com/econ.circulara.md>

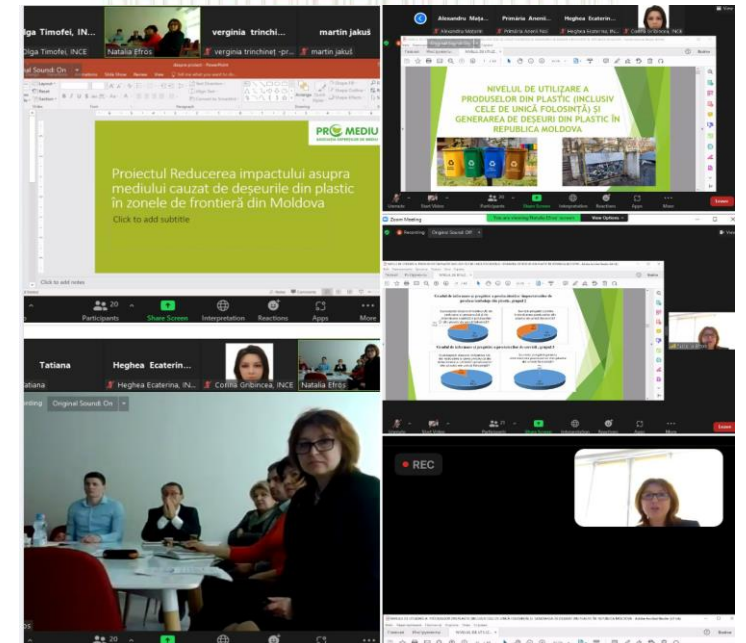

TECHNICAL UNIVERSITY OF MOLDOVA
FACULTY OF ECONOMIC ENGINEERING AND BUSINESS

CONFERENCE PROCEEDINGS

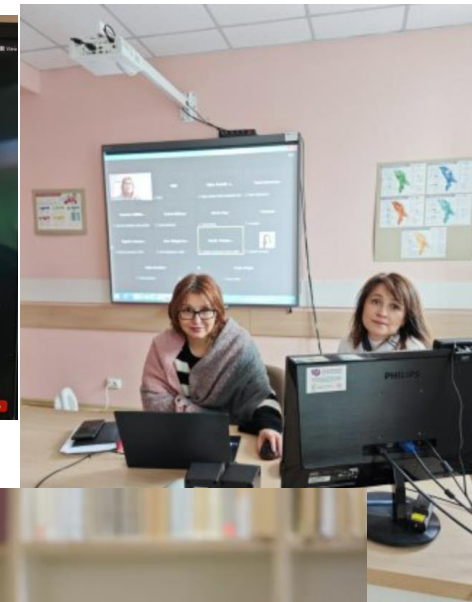
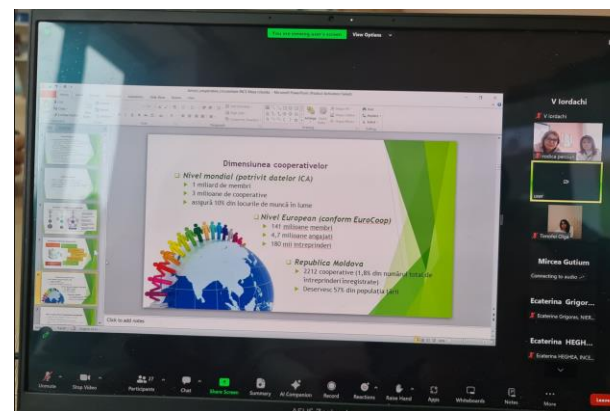
The 5th Economic International Conference

„COMPETITIVENESS AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT”

Masa rotundă ”Comportamentul durabil – o primă premisă de tranziție la economia circulară”, 12 decembrie 2023,
<https://ince.md/ro/noutci-i-evenimente/mese-rotunde/1533-masa-rotund-comportamentul-durabil-i-o-prim-premis-de-tranziuie-la-economia-circular.html>

Lansarea cărții ABC-UL RECICLĂRII: GHID PENTRU PICI,
CAI Mihai Eminescu, 3 februarie 2023 în parteneriat cu Centrul de Dezvoltare Scăpărici,
<https://www.facebook.com/doina.adasan/posts/pfbid0WvxPbQS AED96kRq9EgTVfaTe46ubSkqRr3E7muYUgsn7SHsfBv6Pojs TaxYatMLLl>

Campania de promovare a comportamentelor prietenoase mediului și de informare a populației cu privire la principiile economiei circulare, Instituția de Educație Timpurie nr. 40, 27 martie 2023,
<https://www.facebook.com/profile/100064187258592/search/?q=Campania%20de%20promovare%20>

Studii și cercetări privind economia circulară în Republica Moldova

27 martie · 🌐

Continuăm și în acest an Campania de promovare a comportamentelor prietenoase mediului și de informare a populației cu privire la principiile economiei circulare, inițiate de membrii echipei de cercetare din cadrul Programului de stat 20.80009.0807.22 Dezvoltarea mecanismului de formare a economiei circulare în Republica Moldova.

Suntem fericiți că domeniul reciclării și sortării deșeurilor se bucură de un interes tot mai sporit din partea copiilor. Astfel, pe data de 27 martie micuții de la Instituția de Educație Timpurie nr. 40 din grupele pregătitoare 5 și 10, care sunt învățăceii doamnelor Doina Căldare și Anastasia Poprițac, au avut parte de o sesiune de instruire interactivă cu dna Iordachi Victoria, dr. conferențiar cercetător, membra a echipei proiectului.

Picii au rămas impresionați de posibilitățile de a sorta deșeurile și, astfel, de a contribui la salvarea resurselor Planetei în urma activităților de reciclare, reutilizare și refolosire.

Mulțumim mult Centrului Academic „Internațional Mihai Eminescu” pentru colaborare frumoasă.

#sorteazadeseurile

#economiecircular

Trainingul "Economia circulară - Reducem. Reutilizăm. Reciclăm", LT Orizont, filiala Buiucani, 4 aprilie 2023,
<https://www.facebook.com/profile/100064187258592/search/?q=Trainingul%20%22Economia%20circular%C4%83%20-%20Reducem>

Materializarea rezultatelor obținute în proiect, 2023 - 7

1. Elaborarea și înaintarea cererii de proiect către PNUD pentru apelul "Promotion activities aiming to strengthen capacities of investment profiles beneficiaries" (Proiect câștigat)
2. Elaborarea cererii de proiect pentru PNUD la apelul "Support to Emergent Clusters in Cahul and Ungheni regions in successful implementation of Non-Reimbursable Financial Assistance Program through technical assistance related to procurement of equipment/goods/works/services, coupled with training, coaching, consulting, awareness raising and promotion activities, to stimulate the entrepreneurship culture through clustering approach of the Focal Regions (Proiect câștigat)
3. Cerere de proiect bilateral cu România *Studii Și Investigații Privind Interplayul Dintre Agricultura Regenerativă Și Economia Circulară Din România Și Republica Moldova*, în comun cu Asociația Institutul Pentru Cercetare In Economie Circulara Si Mediu „Ernest Lupan” (IRCEM), Cluj Napoca, România și Research Institute For Field Crops "Selectia" Bălți (în curs de recenzare)
4. Aviz și recomandări pentru Proiectul Programului de promovare a economiei verzi și circulare pentru 2024-2028, Ministerul Mediului
5. AVIZ asupra proiectului hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile.
6. AVIZ Proiectul de Hotărâre de Guvern privind aprobarea proiectului de lege privind etichetarea produselor cu impact energetic (număr unic 218/MEn/2023);
7. Expertiza la solicitarea Ministerului Mediului - Privind nivelul de utilizare a produselor din plastic (inclusiv cele de unică folosință) și generarea de deșeurile din plastic în Republica Moldova, 2023 (studiul realizat în parteneriat cu Promediu)
<https://www.mediu.gov.md/sites/default/files/PressReleas/Documente%20Atasate/Studiu-privind-reducerea-impactului-asupra-mediului-cauzat-de-de%C8%99eurile-din-plastic.pdf>

Principalele rezultate științifice obținute în perioada 2020-2023

1. Dezvoltarea bazei teoretico-metodologice a conceptului economiei circulare prin: analiza cadrului european și național; preluarea bunelor practici privind tranziția către o economie circulară, identificarea particularităților business modelelor a economiei circulare și determinarea posibilităților de implementare a acestora în R. Moldova; identificarea oportunităților de finanțare a modelelor de economie circulară în baza instrumentelor inovatoare.
2. Studii privind utilizarea resurselor și managementul deșeurilor, precum și determinarea gradului de reciclare a acestora în R.Moldova.
3. Studii privind gradul de educație și conștientizare, și a comportamentului consumatorilor în R.Moldova.
4. Studii privind identificarea premiselor de trecere la economia circulară a mediului de afaceri în R. Moldova
5. Adaptarea business modelelor economiei circulare pentru R. Moldova.
6. Studiu privind costurile de tranzacție la economia circulară și a oportunităților de finanțare a acesteia.
7. Elaborarea Conceptului trecerii la economia circulară a R. Moldova.
8. Elaborarea recomandărilor de politici publice privind conceptul național de tranziție către o economie circulară.

PRINCIPALII INDICATORI DE REZULTAT 2020-2023

- publicarea a **162 publicații** științifice și informative, inclusiv materiale la saloane de invenții, inclusiv: **2** monografii naționale, **2** capitole în monografii editate în străinătate, **3** articole în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS, 26 în alte reviste din străinătate, 14 - în reviste din Registrul National al revistelor de profil, (1- cat B+, 12 cat. B, 1 – cat. C), 49 de articole în materialele conferințelor internaționale de peste hotare și din R. Moldova.
- organizarea a **25 manifestări științifice, de instruire și informare.**
- **183 de participări** la diverse manifestări științifice (97 participări cu publicare de materiale și 86 participări cu rapoarte, pentru cazurile când nu au fost publicate în materialele conferințelor), **inclusiv 15 rapoarte în sesiunea plenară,**
- **29 de colaborări** pe plan național și internațional,
- **3 teze** de doctorat susținute. (1- de doctor, 2 – dr. habilitat),
- **10 cereri de proiect** elaborate și depuse (**3 câștigate**),
- **11 participări la emisiuni TV/radio**, conferințe de presă, **7 articole de popularizare** a științei
- **19 avize**, strategii, note, expertize, alte documente adresate către ministerele de resort, autoritățile abilitate la nivel central și local.

Proiectul are 5 distincții câștigate la expoziții internaționale: 1 medalie de aur, 2 - de argint, 2 diplome de excelență.

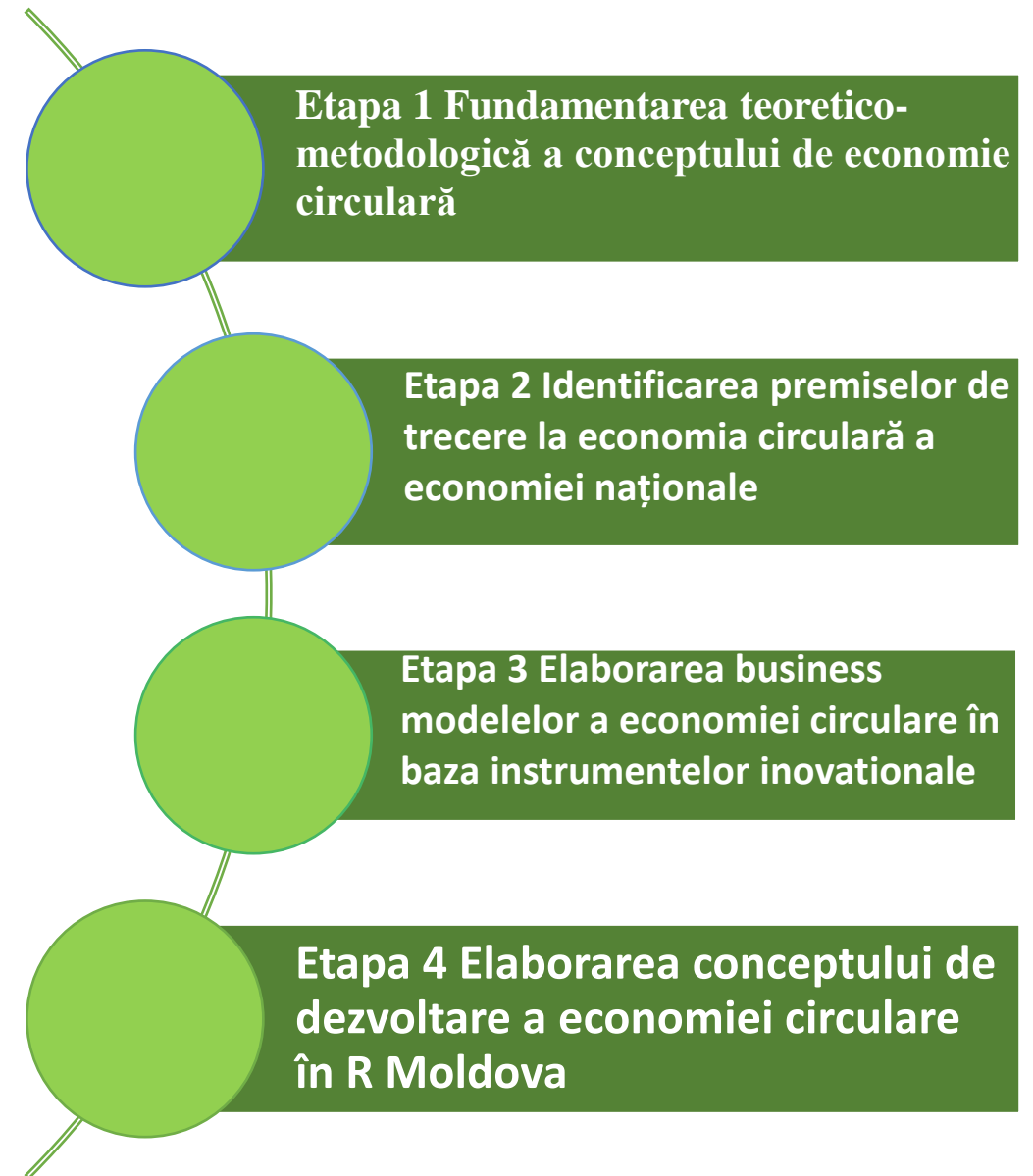

Impactul științific

- *impact metodologic și instrumental*: argumentarea mecanismului de tranzacție și a implicației potențiale a economiei circulare, identificarea instrumentelor inovaționale a modelelor de economie circulară
- *impact asupra elaborării de politici publice*: oferirea unor recomandări de politici publice privind conceptul național de tranziție către o economie circulară bazat pe o analiză conceptuală, bunele practice și diagnosticarea situației în R. Moldova, participarea în grupuri de lucru interdepartamentale.
- *impact asupra pregătirii Republicii Moldova pentru aderarea la Uniunea Europeană*: oferirea unui mecanism eficient de trecere la economia circulară în R. Moldova, familiarizarea mediului de afaceri cu principiile economiei circulare, participări la ședințele organizate de coordonatorul național a Proiectului EU4environment EU4 - Environment Stakeholders Group meeting on Resource Efficient and Clean Production (RECP) in the Republic of Moldova.
- *impact social*: Sporirea înțelegerii, conștientizării de către toată societatea (autorități, mediu de afaceri, mediul universitar, consumatori, cetățeni, etc.)) a esenței și semnificației economiei circulare și mai ales a implicațiilor pozitive ale acesteia asupra mediului, economiei și societății (inclusiv sănătății umane). Au fost organizate activități în cadrul campaniei de promovare a comportamentelor prietenoase mediului și de informare a populației cu privire la principiile economiei circulare.

CONCLUZIA FINALĂ

- Subiectul economiei circulare este o tema de o importanță iminentă pe plan mondial.
- Proiectul pleacă de la premisa unei necesare cercetări în domeniul economiei circulare și crearea unui mecanism eficient de tranziție la acest tip de economie pentru R. Moldova.
- Această tranziție reprezintă un proces anevoios și sistemic, care nu poate să se întâmple brusc, peste noapte, de aceea conștientizarea de către toată societatea a esenței acesteia este primordială.
- Rezultatele obținute pot servi drept argumentare științifică a recomandărilor pentru factorii de decizie, inclusiv acestea vor duce la sensibilizarea societății privind conștientizarea și acceptarea economiei circulare.
- Pentru prima dată în R. Moldova s-a fundamentat științific conceptul economiei circulare, a fost identificate aspecte teoretice al economiei circulare sectoriale pentru R. Moldova, au fost identificate principalele instrumente și indicatori ai economiei circulare pentru întreprinderi, produse, a fost efectuată analiza studiilor de caz și a studiilor empirice privind subiectul investigat în Republica Moldova.
- Obiectivele și activitățile planificate au fost atinse.

Spre Uniunea Europeana cu o economie circulara!

Mulumesc pentru atenție !

Perciun Rodica,
dr. hab., prof. univ. int., INCE
Director de proiect